C/2025/1313

13.3.2025.

P9_TA(2024)0205

Transporta pakalpojumu siltumnīcefekta gāzu emisiju uzskaite

Eiropas Parlamenta 2024. gada 10. aprīļa normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par transporta pakalpojumu siltumnīcefekta gāzu emisiju uzskaiti (COM(2023)0441 – C9-0305/2023 – 2023/0266(COD))

(Parastā likumdošanas procedūra: pirmais lasījums)

(C/2025/1313)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei (COM(2023)0441),

— ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 2. punktu, 91. panta 1. punktu un 100. panta 2. punktu, saskaņā ar kuriem Komisija tam ir iesniegusi priekšlikumu (C9-0305/2023),

— ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 3. punktu,

— ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ([1]),

— ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu ([2]),

— ņemot vērā Reglamenta 59. pantu,

— ņemot vērā Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas un Transporta un tūrisma komitejas kopīgās apspriedes, kas rīkotas saskaņā ar Reglamenta 58. pantu,

— ņemot vērā Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas un Transporta un tūrisma komitejas ziņojumu (A9-0070/2024),

1. pieņem pirmajā lasījumā turpmāk izklāstīto nostāju;

2. prasa Komisijai priekšlikumu Parlamentam iesniegt vēlreiz, ja tā savu priekšlikumu aizstāj, būtiski groza vai ir paredzējusi to būtiski grozīt;

3. uzdod priekšsēdētājai Parlamenta nostāju nosūt Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu parlamentiem.

([1]) OV C, C/2024/890, 06.02.2024., ELI: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX:52023AE2269
([2]) *Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēts.

P9_TC1-COD(2023)0266

Eiropas Parlamenta nostāja, pieņemta pirmajā lasījumā 2024. gada 10. aprīlī, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2024/... par transporta pakalpojumu siltumnīcefekta gāzu emisiju uzskaiti

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 91. panta 1. punktu un 100. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ([1]),

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu ([2]),

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

(1) Atbalsts centieniem uzlabot Savienības transporta sistēmas ilgtspēju un efektivitāti ir priekšnoteikums, lai ~~līdz 2050. gadam~~ saglabātu stabilu virzību uz klimatneitralitāti***, kas jāpanāk vēlākais līdz 2050. gadam***, vienlaikus pienācīgi ņemot vērā nepieciešamību nodrošināt ***taisnīgu un iekļaujošu pārkārtošanos, saglabāt*** nepārtrauktu ***izaugsmi un stiprināt*** Eiropas rūpniecības ~~izaugsmi un~~ konkurētspēju. ***[Am. 1].***

(2) Siltumnīcefekta gāzu emisiju uzskaiti dažādās tautsaimniecības nozarēs, tostarp transporta nozarē, izmanto, lai iegūtu kvantitatīvus datus par siltumnīcefekta gāzu emisijām no konkrētām uzņēmumu un privātpersonu darbībām. Kvalitatīvāka informācija par transporta pakalpojumu sniegumu ir spēcīgs instruments, lai ***samazinātu publisko iepirkumu radīto oglekļa pēdu,*** radītu pareizus stimulus transporta lietotājiem izdarīt ilgtspējīgāku izvēli un ietekmētu transporta organizatoru un operatoru uzņēmējdarbības lēmumus. Ticami un salīdzināmi dati par siltumnīcefekta gāzu emisijām ir pamatprasība, lai radītu šos stimulus un tādējādi veicinātu patērētāju un uzņēmumu paradumu maiņu, sekmējot Eiropas Zaļā kursa ([3]) transporta jomā un Eiropas Klimata akta mērķu sasniegšanu. **[Gr. 2]**

(3) Neraugoties uz pieaugošo transporta nozares ieinteresēto personu interesi, siltumnīcefekta gāzu emisiju uzskaite transporta pakalpojumu nozarē kopumā joprojām ir ļoti maz izplatīta. Vairumā gadījumu lietotāji nesaņem precīzu informāciju par transporta pakalpojumu sniegumu, un transporta pakalpojumu organizatori un operatori neaprēķina savas siltumnīcefekta gāzu emisijas. Jo īpaši mazie un vidējie uzņēmumi (MVU), kas veido lielāko daļu ES transporta tirgus dalībnieku, nesamērīgi maz izmanto siltumnīcefekta gāzu emisiju uzskaiti. ***Faktiski MVU, kad tie nolemj uzskaitīt savas siltumnīcefekta gāzu emisijas, saskaras ar nesamērīgi lielāku finansiālo un birokrātisko slogu.*** **[Gr. 3]**

(4) Eiropas Komisija 2011. gadā pieņēma Balto grāmatu par transportu ([4]), kurā izklāstīts ES transporta sistēmas nākotnes redzējums un definēta politikas programma, lai risinātu ar transportu saistītās nākotnes problēmas, jo īpaši nepieciešamību saglabāt un attīstīt mobilitāti un ievērojami samazināt transporta un loģistikas darbību radītās oglekļa emisijas.

([1]) OV C [...], [...]., [...]. lpp.
([2]) OV C [...], [...]., [...]. lpp.
([3]) ~~Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai "Eiropas zaļais kurss"; COM(2019) 640 final.~~
([4]) BALTĀ GRĀMATA "Ceļvedis uz Eiropas vienoto transporta telpu — virzība uz konkurētspējīgu un resursefektīvu transporta sistēmu"; COM(2011) 0144 final.

(5) ***Komisijas 2020. gada decembra paziņojumā par*** ilgtspējīgas un viedas mobilitātes ~~stratēģijā~~ ([5])~~, kas tika pieņemta 2020. gada decembrī,~~***stratēģiju ir minēti stimuli izvēlēties ilgtspējīgākās transporta iespējas gan attiecībā uz atsevišķiem transporta veidiem, gan izmantojot dažādus transporta veidus, īpašu uzsvaru liekot uz pāreju uz dzelzceļu gan pasažieru, gan kravu pārvadājumu jomā, tostarp konkrētiem mērķrādītājiem, kā konkrētu devumu transporta nozares lomā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2021/1119*** ([6])***53a noteiktā saistošā mērķrādītāja sasniegšanā saskaņā ar Savienības tiesību aktiem, proti, līdz 2030. gadam samazināt Savienības siltumnīcefekta gāzu neto emisijas vismaz par 55 % salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni, un mērķi vēlākais līdz 2050. gadam panākt klimatneitralitāti visas ekonomikas mērogā.*** Šīs iniciatīvas ietver Eiropas mēroga regulējuma izveidi transporta un loģistikas radīto siltumnīcefekta gāzu emisiju saskaņotai mērīšanai, balstoties uz globāliem standartiem; šis regulējums pēcāk varētu tikt izmantots, lai uzņēmumiem un galalietotājiem sniegtu aplēses par to izvēles rezultātā radīto oglekļa pēdu un palielinātu galalietotāju un patērētāju pieprasījumu pēc ilgtspējīgākiem transporta un mobilitātes risinājumiem, tostarp paku piegādei, vienlaikus novēršot. **[Gr. 4]**.

(5a) Lielākā daļa siltumnīcefekta gāzu, kas saistītas ar transportu un loģistiku, tiek emitētas transportlīdzekļa ekspluatācijas, energonesēja ražošanas un transportlīdzekļa ražošanas laikā **[Gr. 5].**

(6) Tādēļ ir lietderīgi noteikt saskaņotus noteikumus par kravas un pasažieru transporta pakalpojumu siltumnīcefekta gāzu emisiju uzskaiti, lai iegūtu salīdzināmus datus par transporta pakalpojumu siltumnīcefekta gāzu emisijām un izvairītos no maldinošas informācijas par to sniegumu, kas izriet no iespējas izvēlēties starp dažādām emisiju aprēķināšanas metodēm un ievaddatiem. Šādiem noteikumiem būtu jānodrošina vienlīdzīgi konkurences apstākļi ***starp ES un trešo valstu transporta jomas subjektiem, kā arī*** dažādiem transporta veidiem, segmentiem un Savienības valstu tīkliem. Tiem arī būtu jāpalīdz radīt stimulus ***publiskā sektora struktūrām,*** uzņēmumiem un ***citiem*** klientiem mainīt paradumus, lai samazinātu transporta pakalpojumu radītās siltumnīcefekta gāzu emisijas, šajā nolūkā sākot izmantot salīdzināmus un uzticamus datus par siltumnīcefekta gāzu emisijām. **[Gr. 6]**

(7) ~~Šai regulai~~***Šajā regulā būtu jāparedz atsauces sistēma siltumnīcefekta gāzu emisiju atklāšanai, pamatojoties uz brīvprātības principu vai uz līguma pamata, vai saskaņā ar pienākumiem, kas noteikti Savienības un valstu tiesību aktos. Tai*** būtu jādara pieejama atsauces sistēma citiem emisiju samazināšanas pasākumiem, ko turpmāk var veikt publiskās iestādes un nozare, tostarp gadījumos, kad transporta līgumos tiek iekļautas klauzulas par siltumnīcefekta gāzu pārredzamību, pasažieriem vai klientiem sniedzot informāciju par siltumnīcefekta gāzu emisijām saistībā ar ceļojuma vai piegādes iespēju vai nosakot ar klimatu saistītus kritērijus zaļā iepirkuma procedūrām. ***Attiecībā uz e-komercijas un paku piegādes pakalpojumiem tā veicinātu atbilstību prasībai papildus informācijai par paredzamo piegādes laiku sniegt arī informāciju par cenu un emisijām, kas saistītas ar katru piedāvāto iespēju.*** **[Gr. 7]**

(8) Neraugoties uz ieguvumiem, kas izriet no lielākas pārredzamības attiecībā uz transporta pakalpojumu sniegšanu, šīs regulas obligāta piemērošana visiem subjektiem, kas piedāvā transporta pakalpojumus Savienības tirgū, būtu nesamērīga un radītu pārmērīgas izmaksas un slogu. Tāpēc šī regula būtu jāpiemēro tikai tiem subjektiem, kuri nolemj vai kuriem saskaņā ar citiem relevantiem leģislatīvajiem un neleģislatīvajiem režīmiem ir pienākums aprēķināt un atklāt datus par siltumnīcefekta gāzu emisijām no kravu vai pasažieru pārvadājumu pakalpojumiem, kuru izpilde tiek sākta vai pabeigta Savienības teritorijā. Līdz ar to tas attiecas arī uz pakalpojumiem, kuru sākuma vai galamērķa punkts atrodas trešā valstī. ***Lai nodrošinātu, ka visi attiecīgie transporta pakalpojumi tiek uzskaitīti, un garantētu vienlīdzīgus konkurences apstākļus starp ES transporta jomas subjektiem un transporta jomas subjektiem no trešām valstīm, šī regula būtu jāpiemēro transporta pakalpojumiem, kas sākas un beidzas ārpus Savienības teritorijas, bet apstājas Savienībā, lai uzņemtu vai izsēdinātu pasažierus vai iekrautu vai izkrautu kravas.*** **[Gr. 8]**

(9) Šī regula ~~nebūtu~~***būtu*** jāpiemēro datu starpniekiem, piemēram, tiem, kas piedāvā multimodālus digitālos mobilitātes pakalpojumus, ***kā arī digitālās navigācijas pakalpojumus un maršruta plānošanas pakalpojumus, kad tie aprēķina informāciju par transporta pakalpojumu siltumnīcefekta gāzu emisijām, tostarp tad,*** ja tie ~~tieši~~***apvieno informāciju par minētajām emisijām, ko sniedzis attiecīgais subjekts vai cita attiecīgā juridiskā vai fiziskā persona. Datu starpniekiem, ja tie*** neaprēķina ~~datus~~***informāciju*** par transporta pakalpojumu siltumnīcefekta gāzu emisijām, bet tikai atklāj informāciju par šīm emisijām, ~~ko sniedz attiecīgais subjekts vai cita relevanta juridiskā vai fiziskā persona. Tomēr datu starpniekiem~~ būtu jāievēro attiecīgie noteikumi, kas saistīti ar atklāto siltumnīcefekta gāzu emisiju datu paziņošanu un pārredzamību, lai nodrošinātu šo datu salīdzināmību tirgū ***un attiecībā uz dažādiem transporta veidiem***. **[Gr. 9]**

([5]) ~~Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai "Ilgtspējīgas un viedas mobilitātes stratēģija — Eiropas transporta virzība uz nākotni"; COM(2020) 789 final.~~

([6]) ***Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1119 (2021. gada 30. jūnijs), ar ko izveido klimatneitralitātes panākšanas satvaru un groza Regulas (EK) Nr. 401/2009 un (ES) 2018/1999 ("Eiropas Klimata akts") (OV L 243, 9.7.2021., 1. lpp.).***

(9a) Datu starpnieki, kas piedāvā multimodālus digitālās mobilitātes pakalpojumus, sniedz patērētājiem vairākas izvēles, pamatojoties uz ceļā pavadīto laiku, saistītajām izmaksām un ceļošanas veidu. Minētajiem datu starpniekiem būtu arī jāspēj sniegt patērētājiem informāciju par siltumnīcefekta gāzu emisijām konkrētā braucienā. Tāpēc attiecīgajiem subjektiem vai citām attiecīgām juridiskām vai fiziskām personām vajadzētu būt pienākumam sniegt minēto informāciju datu starpniekiem. **[Gr. 10]**

(10) Šī regula nebūtu jāpiemēro, ja siltumnīcefekta gāzu emisiju aprēķins un atklāšana tiek veikta apkopotā veidā. Tas attiecas arī uz gadījumiem, kad ar vidi saistītas informācijas obligāta atklāšana ilgtspējas ziņu sniegšanai un vides kontu izveide statistikas vajadzībām ir atvasināta no citiem Savienības noteikumiem, piemēram, tiem, kas definēti Direktīvā par korporatīvo ilgtspējas ziņu sniegšanu ([7]) un regulā par Eiropas vides ekonomiskajiem kontiem ([8]). Savukārt informāciju, kas iegūta, pamatojoties uz šo regulu, var izmantot, izstrādājot konsolidētos emisiju ziņojumus, kas vajadzīgi saskaņā ar citiem piemērojamiem Savienības tiesību aktiem, ar nosacījumu, ka attiecīgās metodikas un savāktie dati ir pietiekami saderīgi.

(10a) Visiem paziņojumiem, kas balstīti uz izvaddatiem, kuri paziņoti saskaņā ar šo regulu, būtu pilnībā jāatbilst Direktīvai (ES) (...)/(...) par eksplicītu vidiskuma norāžu pamatošanu un izdarīšanu (Zaļuma norāžu direktīva), kā arī Direktīvai (...)/(...), ar ko attiecībā uz patērētāju iespēcināšanu zaļās pārkārtošanās procesam, nodrošinot viņiem labāku aizsardzību pret negodīgu praksi un viņu labāku informētību, groza Direktīvu 2005/29/EK un Direktīvu 2011/83/ES. **[Gr. 11]**

(11) Pareiza metode transporta pakalpojumu siltumnīcefekta gāzu emisiju aprēķināšanai ir viens no svarīgākajiem aspektiem šajā regulā noteiktajā saskaņotajā Savienības sistēmā. Metodei jānodrošina, ka emisiju aprēķini, kas veikti visā transporta ķēdē, sniedz salīdzināmus un precīzus datus par siltumnīcefekta gāzu emisijām, izmantojot vienotu metodisko darbību kopumu. Tajā būtu arī pienācīgi jāņem vērā transporta tirgus vajadzības, lai izvairītos no nevajadzīgas sarežģītības, pārmērīga sloga un izmaksām***, jo īpaši MVU,*** un lai to pieņemtu ieinteresētās personas. **[Gr. 12]**

(12) Par atsauces metodiku transporta pakalpojumu siltumnīcefekta gāzu emisiju ***"no ieguves līdz patēriņam"*** aprēķināšanai saskaņā ar šo regulu ~~tika izraudzīts~~***vajadzētu būt*** EN ISO ~~standarts~~***standartam*** ([9]) 14083:2023, ko Eiropas Standartizācijas komiteja publicēja 2023. gada aprīlī un ar ko transponē ISO standartu 14083:2023. Veicot analīzi, tika konstatēts, ka ISO standarts 14083:2023 ir vispiemērotākais un samērīgākais, lai sasniegtu šīs regulas mērķus***, tostarp attiecībā uz ātru ieviešanu tirgū un datu salīdzināmību***. Emisiju kvantitatīvā noteikšana tiek veikta, pamatojoties uz metodi "no ieguves līdz patēriņam", kas ietver siltumnīcefekta gāzu emisijas, kuras rodas no enerģijas nodrošināšanas un transportlīdzekļu izmantošanas pārvadājumu un transporta mezgla darbību laikā. **[Gr. 13]**

(12a) EN ISO standartam 14083:2023 ir savi ierobežojumi, jo īpaši tas, ka tajā nav ņemtas vērā siltumnīcefekta gāzu emisijas no visa transporta pakalpojumu dzīves cikla. Tāpēc Komisijai būtu jāizvērtē iespēja tuvākajā nākotnē paplašināt atsauces metodikas darbības jomu transporta pakalpojumu siltumnīcefekta gāzu emisiju aprēķināšanai, lai nodrošinātu transporta pakalpojumu dzīves cikla siltumnīcefekta gāzu emisiju aprēķināšanu un ziņošanu. Turpmākajā metodoloģijā būtu jāņem vērā bezemisiju transportlīdzekļu ieviešana un Direktīvas 2003/87/EK 14. panta 5. punkta noteikumi. Šajā nolūkā Komisijai būtu jāņem vērā pašreizējie centieni, piemēram, ISO 14067:2018 un produktu kategoriju noteikumi par transporta pakalpojumiem, kas noteikti Starptautiskajā produktu vidiskās deklarācijas sistēmā. **[Gr. 14]**

(12b) Komisijai sadarbībā ar Eiropas Standartizācijas komiteju un dalībvalstu nacionālajām standartizācijas iestādēm būtu jānodrošina, ka transporta nozares mikrouzņēmumi, mazie un vidējie uzņēmumi (MVU), kas definēti Komisijas Ieteikumā 2003/361/EK, ISO standartam 14083:2023 vai līdzvērtīgajam Eiropas CEN ISO standartam 14083 var piekļūt bez maksas. Standartiem vajadzētu būt pieejamiem gan autentiskajās redakcijās, gan visās Savienības oficiālajās valodās, lai šī regula būtu pilnībā pieejama visiem, uz kuriem tā attiecas. **[Gr. 15]**

([7]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2022/2464 (2022. gada 14. decembris), ar ko attiecībā uz korporatīvo ilgtspējas ziņu sniegšanu groza Regulu (ES) Nr. 537/2014, Direktīvu 2004/109/EK, Direktīvu 2006/43/EK un Direktīvu 2013/34/ES (OV L 322, 16.12.2022., 15.–80. lpp.).

([8]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 691/2011 (2011. gada 6. jūlijs) par Eiropas vides ekonomiskajiem kontiem (OV L 192, 22.7.2011., 1.–16. lpp.).

([9]) https://www.cencenelec.eu.

***(12c) LES 2. pantā ir paredzēts, ka Eiropas Savienība ir balstīta uz tiesiskuma principu, kas prasa brīvu piekļuvi ES tiesību aktiem visām Eiropas Savienības fiziskajām vai juridiskajām personām, un ka privātpersonām ir jābūt iespējai nepārprotami zināt savas tiesības un pienākumus (2022. gada 22. februāra spriedums, Stichting Rookpreventie Jeugd un citi, C-160/20, 41. punkts). Šai brīvajai piekļuvei it īpaši ir jāļauj ikvienai personai, kuru tiesību aktos ir paredzēts aizsargāt, likumā noteiktajās robežās pārbaudīt, vai personas, kurām ir adresēti šajā likumā paredzētie noteikumi, patiešām ievēro šos noteikumus. Līdz ar to saskaņotais standarts, ņemot vērā ietekmi, kas tam piešķirta ar ES tiesību aktiem, var norādīt privātpersonām piešķirtās tiesības, kā arī viņu pienākumus, un šie norādījumi var būt nepieciešami, lai pārbaudītu, vai konkrētais produkts vai pakalpojums patiešām atbilst šāda tiesiskā regulējuma prasībām.* [Gr. 112]**

***(12d) Tiesa 2016. gada 27. oktobra spriedumā lietā C-613/14 nosprieda, ka saskaņotais standarts, kas pieņemts, pamatojoties uz direktīvu, un Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī publicētās atsauces uz to, tā tiesisko seku dēļ ir daļa no ES tiesību aktiem. Tiesa 2024. gada 5. marta spriedumā lietā C-588/21 P konstatēja, ka pastāv sevišķas sabiedrības intereses Regulas Nr. 1049/2001 4. panta 2. punkta pēdējās daļas izpratnē, kas izriet no tiesiskuma, pārskatāmības, atklātības un labas pārvaldības principiem un pamato konkrētu saskaņoto standartu publiskošanu, jo šie standarti to tiesisko seku dēļ ir daļa no ES tiesību aktiem.* [Gr. 113]**

***(12e) Kopumā tiek uzskatīts, ka pilna aprites cikla emisijas ietver siltumnīcefekta gāzu emisijas no ieguves līdz patēriņam un transportlīdzekļu ražošanas, apkopes un likvidēšanas emisijas, kā arī attiecīgā gadījumā infrastruktūru, kā noteikts Komisijas Ieteikumā (ES) 2021/2279. Proporcionalitātes labad un lai ierobežotu administratīvo sarežģītību un īstenošanas izmaksas, dzīves cikla emisiju novērtēšanā šīs regulas vajadzībām nebūtu jāiekļauj infrastruktūra.* [Gr. 16]**

(13) Būtu jāpievērš uzmanība tam, lai neatkāptos no EN ISO standarta 14083:2023 sākotnējās metodikas izvēles nolūkā izvairīties no nekonsekvences tirgū sniegto transporta pakalpojumu siltumnīcefekta gāzu emisiju aprēķinos, jo īpaši starptautisko transporta ķēžu kontekstā. Tomēr ~~laiku pa laikam~~ ir lietderīgi ***periodiski*** novērtēt vajadzību pēc iespējamiem EN ISO 14083:2023 pielāgojumiem no Savienības politikas***, tostarp gaidāmo tiesību aktu,*** perspektīvas, kā arī pēc šā standarta turpmākiem grozījumiem, ko var veikt Eiropas Standartizācijas komiteja vai cita kompetenta iestāde. Ja šie novērtējumi ~~iecinan~~***onāk pie secinājuma*** par risku, ka konkrēta standarta daļa var radīt pārmērīgu nelīdzsvarotību, aprēķinot siltumnīcefekta gāzu emisijas no transporta pakalpojumiem konkrētos tirgus segmentos, vai radīt neatbilstību starp šo standartu un šīs regulas mērķiem vai citiem piemērojamiem Savienības tiesību aktiem, Komisija sadarbībā ar dalībvalstīm var apsvērt iespēju pieprasīt Eiropas Standartizācijas komitejai attiecīgi pārskatīt standartu vai lemt par attiecīgās standarta daļas izslēgšanu no šīs regulas darbības jomas. ***Standarta vai komponenta grozījumi, kas rada acīmredzamu neatbilstības risku šīs regulas mērķiem un citiem piemērojamiem Savienības noteikumiem, jo īpaši Savienības ilgtermiņa klimata mērķim un starpposma mērķrādītājiem, kas noteikti Regulā (ES) 2021/1119, un citiem Savienības tiesību aktiem klimata jomā, būtu jāizslēdz.*** [Gr. 17]

(14) Lai novērstu neprecīzas informācijas izplatīšanos tirgū, pirms pakalpojuma sniegšanas var rasties nepieciešamība precizēt atsauces metodiku attiecībā uz siltumnīcefekta gāzu emisijām būtiskiem parametriem un pieņēmumiem, kas izmantoti emisiju aprēķināšanai. Tas pats attiecas uz citiem relevantajiem tehniskajiem parametriem, kas saistīti ar emisiju iedali vai datu elementu apkopošanu, ja šo parametru izmantošana metodikā nav nepārprotami izskaidrota.

(15) Lai aprēķinātu transporta pakalpojumu siltumnīcefekta gāzu emisijas, var izmantot dažāda veida ievaddatus, tostarp primāros un sekundāros datus. Primāro datu izmantošana dod visdrošākos un visprecīzākos rezultātus, tāpēc ~~prioritāte ir jāpiešķir šo datu pakāpeniskai ieviešanai~~***šie dati būtu obligāti jāizmanto*** siltumnīcefekta gāzu emisiju aprēķināšanas procesos. Tomēr***, tā kā*** primārie dati ~~dažām ieinteresētajām personām, jo īpaši MVU,~~***maziem un vidējiem uzņēmumiem*** var būt nepieejami vai pārāk dārgi***, MVU būtu jāatbrīvo no minētās prasības***. Tāpēc būtu jāatļauj izmantot sekundāros datus, ~~pārejot skaidrus~~***ievērojot šajā regulā noteiktos*** nosacījumus. ***Oriģināliekārtu ražotājiem būtu jānodrošina, ka MVU var piekļūt transportlīdzekļa ģenerētiem datiem, kas ir būtiski minētajam nolūkam.*** [Gr. 18]

***(15a) Ja transporta pakalpojumu organizators konkrētu transporta pakalpojuma sniegšanu daļēji vai pilnīgi uztic apakšuzņēmējam un nolemj apakšuzņēmēja siltumnīcefekta gāzu emisiju datus integrēt savā kopējā aprēķinā, tam vajadzētu būt iespējai paļauties uz sekundāriem datiem par transporta pakalpojumiem, ko sniedz apakšuzņēmējs(-i). Būtu jāpiešķir elastība to sekundāro datu izmantošanā, ko sniedz viens vai vairāki apakšuzņēmēji, pat ja primāros datus izmanto, lai aprēķinātu siltumnīcefekta gāzu emisijas, kas rodas no transporta pakalpojumiem, kurus sniedz citi apakšuzņēmēji vai paša transporta pakalpojumu organizatora autoparks.* [Gr. 19]**

(15b) Dalībvalstis var ieviest administratīvus, finansiālus vai operatīvus stimulus, lai veicinātu primāro datu izmantošanu, un šajā sakarā dalībvalstīm, kad tās ievieš šādus stimulus, par to būtu jāpaziņo Komisijai, lai tā varētu uzraudzīt iekšējā tirgus labu darbību un nodrošināt vienlīdzīgus konkurences apstākļus. **[Gr. 20]**

(16) Attiecībā uz sekundārajiem datiem transporta pakalpojuma siltumnīcefekta gāzu emisijas var aprēķināt, izmantojot standartvērtības vai modelētus datus. Standartvērtību un modelēto datu izmantošanas rezultātā tomēr būtu jānodrošina precīza un uzticama informācija par siltumnīcefekta gāzu emisijām, ko rada konkrēts transporta pakalpojums, un tāpēc šīs standartvērtības būtu jānosaka un modelētie dati jāizstrādā ***un periodiski jāatjaunina*** neitrāli un objektīvi, pamatojoties uz uzticamiem avotiem un atbilstošiem parametriem. ***Datubāzes un standartvērtības, kuru rezultātā iegūtās emisijas tiktu novērtētas par zemu salīdzinājumā ar primārajos datu ziņojumos norādītajām, uzskata par tādām, kas nav izturējušas tehniskās kvalitātes pārbaudes attiecībā uz informācijas precizitāti un ticamību. Šīs tehniskās kvalitātes pārbaudes būtu regulāri jāatkārto.*** **[Gr. 21]**

(17) Tāpēc būtu jāizveido siltumnīcefekta gāzu emisiju intensitātes standartvērtību ES pamata datubāze, lai uzlabotu to siltumnīcefekta gāzu emisiju rezultātu salīdzināmību, kas iegūti, piemērojot šo regulu***. Šai datubāzei būtu jānodrošina pietiekama detalizācijas pakāpe un jāatspoguļo nozaru, valstu un reģionālā specifika visā Savienībā, un tajā būtu jāiekļauj atsevišķas tabulas par katru transporta veidu, tā būtu regulāri jāatjaunina un attiecīgā gadījumā tajā būtu jāiekļauj jaunākie tehnoloģiskie sasniegumi emisiju samazināšanā***. Tomēr, ņemot vērā šo standartvērtību specifiskumu nozaru, valstu un reģionālajā līmenī visā Savienībā, būtu jāatļauj arī citas relevantas datubāzes un datu kopas, ko pārvalda trešās personas, ar nosacījumu, ka tām tiek veikta īpaša tehniskās kvalitātes pārbaude Savienības līmenī. **[Gr. 22]**

(18) Nosakot transporta pakalpojuma siltumnīcefekta gāzu emisiju intensitāti, ir nepieciešami transporta energonesēju siltumnīcefekta gāzu emisijas koeficienti, lai iegūtu siltumnīcefekta gāzu emisiju aplēses, kas atspoguļo enerģijas daudzumu, kurš izmantots "no ieguves līdz patēriņam". Tāpēc, lai nodrošinātu ievaddatu salīdzināmību un kvalitāti, būtu jāizveido centralizēta ES energonesēju siltumnīcefekta gāzu emisijas koeficientu datubāze.

(18a) Ar elektroenerģijas izmantošanu saistīto emisiju kvantitatīvā noteikšanā, ko veic, pamatojoties uz atjauninātām un precīzām katras dalībvalsts emisiju intensitātes vērtībām, būtu jāveicina uz atrašanās vietu balstīta pieeja ar noteikumu, ka tiek nodrošinātas atjauninātas un precīzas intensitātes vērtības par dažādām dalībvalstīm. Būtu jāizmanto arī uz tirgu balstīta pieeja ar noteikumu, ka tiek nodrošināta pienācīga izsekojamība, izmantojot oficiāli atzītu līgumu ar izcelsmes apliecinājumiem. Ar šo regulu izveidotajās datubāzēs būtu jāizmanto dati, kuru pamatā ir uz atrašanās vietu balstīta pieeja. **[Gr. 23]**

(19) ***Šajā regulā noteikto*** siltumnīcefekta gāzu emisiju intensitātes standartvērtību un siltumnīcefekta gāzu emisijas koeficientu ES datubāzu izstrāde un uzturēšana, kā arī trešo personu pārvaldīto ārējo datubāzu un datu kopu tehniskās kvalitātes pārbaude būtu jāveic neitrālai un kompetentai struktūrai, kas darbojas Savienības līmenī. Ņemot vērā Eiropas Vides aģentūras kompetenci, tā ir vispiemērotākā iestāde, kas var sniegt nepieciešamo palīdzību šīs regulas daļas pareizai īstenošanai. Attiecīgā gadījumā šis darbs var balstīties uz citu ES nozaru struktūru ieguldījumu, un tās var sniegt atbalstu saskaņā ar atsevišķiem Savienības tiesību aktiem. **[Gr. 24]**

(20) Var izmantot modelētus datus, ja to pamatā ir modelis, kas izveidots saskaņā ar atsauces metodiku un attiecīgā gadījumā citiem šajā regulā izklāstītajiem noteikumiem par sekundāro datu un aprēķinu rīku izmantošanu.

(21) Regulā (ES) 2015/757 ([10]) un Direktīvā 2003/87/EK ([11]) ir noteikta prasība vākt un aprēķināt attiecīgi kuģu un gaisa kuģu ~~CO2~~***siltumnīcefekta gāzu*** emisijas un katru gadu par tām ziņot. Regula (ES) 2015/757 un Direktīva 2003/87/EK var zināmā mērā papildināt šajā regulā izklāstītos noteikumus, jo īpaši attiecībā uz sadedzinātās degvielas datu sagatavošanu, kas izmantojami kā ievaddati transporta pakalpojumu emisiju kvantitatīvai noteikšanai. Ievaddati transporta pakalpojumu siltumnīcefekta gāzu emisiju noteikšanai var būt iegūti,

([10]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2015/757 (2015. gada 29. aprīlis) par jūras transporta oglekļa dioksīda emisiju monitoringu, ziņošanu un verifikāciju un ar ko groza Direktīvu 2009/16/EK (OV L 123, 19.5.2015., 55.–76. lpp.)

([11]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2003/87/EK (2003. gada 13. oktobris), ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Kopienā un groza Padomes Direktīvu 96/61/EK (OV L 275, 25.10.2003., 32.–46. lpp.)

arī īstenojot citus tiesību aktus, piemēram, Regulu (ES) 2019/1242 ([12])~~un~~, Regulu (ES) 2019/631 ([13]) ***un Regulu 2023/2405*** ([14]). **[Gr. 25]**

(22) Ir lietderīgi noteikt kopējus rādītājus siltumnīcefekta gāzu emisiju izvaddatu izteikšanai, kas ir šo datu salīdzināmības pamatā un ļauj efektīvi salīdzinoši novērtēt dažādus transporta pakalpojumus. Kopējiem rādītājiem būtu arī jāsekmē skaidri sniegta informācija no datu sniedzēja puses un precīza šīs informācijas izpratne no datu saņēmēja puses. ***Šajā ziņā, nosakot attālumus, jo īpaši attiecībā uz emisiju intensitātes noteikšanu, Komisijai būtu jāsniedz detalizēti noteikumi par lielā loka attāluma (GCD) iespējas izmantošanu ISO14083. Minētajiem noteikumiem nevajadzētu liegt izmantot primāros datus par faktisko attālumu, piemēram, dzelzceļa nozarē.*** **[Gr. 26]**

(23) Jebkurā dezagregētā informācijā par transporta pakalpojuma siltumnīcefekta gāzu emisijām, ko atklāj trešām personām komerciāliem vai regulatīviem mērķiem saskaņā ar šīs regulas darbības jomu, obligāti un uzskatāmi jāiekļauj izvaddati, kas noteikti saskaņā ar šajā regulā izklāstītajiem īpašajiem siltumnīcefekta gāzu emisiju aprēķināšanas noteikumiem. Vajadzības gadījumā var pievienot papildu datu elementus, kas kalpo citiem mērķiem, nevis tiem, kas noteikti šajā regulā.

(23a) Informācijas atklāšana par siltumnīcefekta gāzu emisijām pirms transporta pakalpojuma sniegšanas ir būtiska, lai mudinātu pilsoņus pieņemt uz informāciju balstītus lēmumus un ietekmētu to struktūru uzņēmējdarbības lēmumus, kuras organizē un sniedz šos pakalpojumus tirgū. Tāpēc attiecīgajām struktūrām un datu starpniekiem, ja iespējams, pirms transporta pakalpojuma sniegšanas būtu jāatklāj informācija par siltumnīcefekta gāzu emisijām, kas saistītas ar konkrētu transporta pakalpojumu. Tomēr informāciju par siltumnīcefekta gāzu emisijām var atklāt pēc transporta pakalpojuma sniegšanas, jo īpaši tad, ja saziņai starp uzņēmumiem ir vajadzīga detalizētāka informācija, jo īpaši loģistikas ķēžu un apakšuzņēmuma līguma attiecību kontekstā. **[Gr. 27]**

(23b) Datu starpniekiem vajadzētu būt pienākumam attiecīgo informāciju redzami norādīt katrā meklēšanas rezultātā un norādīt emisiju sarindojumu kā noklusējuma šķirošanas iespēju, kur vispirms tiek parādīta videi visdraudzīgākā iespēja, kā arī ir viegli salīdzināt dažādas modālās izvēles, tostarp privāto transportlīdzekļu izmantošanu, kā arī attiecīgā gadījumā velosipēdu izmantošanas iespējas. E-komercijas operatoriem būtu jāuzrāda arī transporta pakalpojumu emisijas, kas saistītas ar dažādām paku piegādes iespējām, kā arī aplēstais piegādes datums un izmaksas. Pēc transporta pakalpojuma izpildes pabeigšanas būtu jāsniedz arī izvaddati, kas saistīti ar faktiskajām transporta pakalpojuma emisijām. **[Gr. 28]**

(24) Lai pierādītu atbilstību šajā regulā noteiktajām prasībām, subjektam, kas aprēķina un atklāj datus par transporta pakalpojuma siltumnīcefekta gāzu emisijām, būtu jāspēj sniegt pierādījumus, kas pamato attiecīgos izvaddatus. Pierādījumi būtu jāsagatavo saskaņā ar noteikumiem par ziņošanu transporta pakalpojumu līmenī, kas izklāstīti standartā EN ISO 14083:2023, un tiem jābūt pieejamiem pēc kompetentās iestādes, piemēram, tiesas, vai jebkuras citas trešās personas pieprasījuma, ja tas tiek prasīts saskaņā ar īpašu vienošanos, tostarp no uzņēmumu savstarpējo darījumu viedokļa.

(25) Ja vien nepiemēro atsevišķus nosacījumus, datu starpnieks, kas vāc datus par transporta pakalpojuma siltumnīcefekta gāzu emisijām no attiecīgā subjekta vai citas relevantas juridiskās vai fiziskās personas un atklāj tos tirgū, nebūtu jāuzskata par atbildīgu, ja šie dati neatbilst kādai no šajā regulā noteiktajām prasībām attiecībā uz transporta pakalpojumu siltumnīcefekta gāzu emisiju aprēķināšanu un verifikāciju un aprēķinu rīku sertifikāciju. Tomēr datu starpniekam būtu jācenšas novērst neprecīzu vai nepareizu datu atklāšanu un jāievēro noteikumi, kas saistīti ar siltumnīcefekta gāzu emisiju izvaddatiem, informēšanu un pārredzamību. Turklāt datu starpniekam būtu jānorāda šīs informācijas avots, lai varētu identificēt attiecīgo informācijas sniedzēju.

([12]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/1242 (2019. gada 20. jūnijs) par CO2 emisiju standartu noteikšanu jauniem lielas noslodzes transportlīdzekļiem un ar kuru groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 595/2009 un (ES) 2018/956 un Padomes Direktīvu 96/53/EK (OV L 198, 25.7.2019.).

([13]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/631 (2019. gada 17. aprīlis) par CO2 emisiju standartu noteikšanu jauniem vieglajiem pasažieru automobiļiem un jauniem vieglajiem komerciālajiem transportlīdzekļiem un ar kuru atceļ Regulu (EK) Nr. 443/2009 un Regulu (ES) Nr. 510/2011 (pārstrādāta redakcija) (Dokuments attiecas uz EEZ.) (OV L 111, 25.4.2019., 13.–53. lpp.).

([14]) ***Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2023/2405 (2023. gada 18. oktobris) par vienlīdzīgu konkurences apstākļu nodrošināšanu ilgtspējīgam gaisa transportam (ReFuelEU Aviation) (OV L 2023/2405, 31.10.2023., ELI: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=celex%3A32023R2405***

(26) Ārējie aprēķinu rīki, kas tiek piedāvāti tirgū plašākai komerciālai un nekomerciālai izmantošanai, var atvieglot transporta pakalpojumu siltumnīcefekta gāzu emisiju uzskaiti, tādējādi veicinot to, ka tos izmanto plašākas ieinteresēto personu grupas. Šo rīku izmantošana būtu jāsertificē, lai garantētu, ka tie atbilst šīs regulas prasībām, jo īpaši attiecībā uz kopējās atsauces metodikas izmantošanu un atbilstošu ievaddatu kopumu. ***Sertifikācijā būtu jānorāda, vai aprēķinu rīks atbalsta aprēķinus, kuru pamatā ir primārie dati.*** **[Gr. 29]**

(26a) Lai izveidotu kopīgu un viegli salīdzināmu procedūru, kā arī samazinātu administratīvo un finansiālo slogu subjektiem, kuri vēlas aprēķināt savas emisijas, jo īpaši MVU, Komisijai būtu jāizstrādā publiski pieejams bezmaksas aprēķinu rīks, kas garantē izvaddatu piekļūstamību un ir viegli lietojams un viegli pieejams tiešsaistē. Šis aprēķinu rīks būtu jāpapildina ar pakāpenisku norādījumu dokumentiem. Komisijai būtu jānodrošina, ka šis rīks palīdz palielināt informētību un stimulē primāro datu izmantošanu siltumnīcefekta gāzu emisiju aprēķināšanā. **[Gr. 30]**

(27) Pienācīgi izveidotai verifikācijas sistēmai, ar ko pārbauda tirgū atklāto siltumnīcefekta gāzu emisiju izvaddatu un ar tiem saistīto aprēķinu procesu atbilstību šajā regulā noteiktajām prasībām, būtu ievērojami jāpalielina uzticība šo datu ticamībai un precizitātei. Subjektiem, kas sekmīgi izturējuši atbilstības novērtēšanu, vajadzētu būt tiesīgiem saņemt atbilstības apliecinājumu, kas būtu vispāratzīts visā Savienībā. ~~Ja ir iekļauti primāric dati, tas būtu jānorāda~~ Atbilstības apliecinājumā~~, jo īpaši~~ ***būtu jānorāda izmantoto primāro datu īpatsvars***, lai stimulētu jebkuru subjektu, uz kuru attiecas šajā regulā izklāstītie noteikumi, vākt un izmantot primārus datus. **[Gr. 31]**

(28) Ar verifikāciju saistītais administratīvais slogs mazākiem uzņēmumiem varētu būt nesamērīgs, tāpēc no tā būtu jāizvairās. Šajā nolūkā MVU būtu jāatbrīvo no prasībām, kas saistītas ar verifikāciju, ja vien šie uzņēmumi nevēlas saņemt attiecīgu atbilstības apliecinājumu. Turklāt lielajiem uzņēmumiem būtu jāņem vērā proporcionalitātes princips, apsverot iespēju pieprasīt atbilstības verifikāciju no vērtību ķēdes partneriem, jo īpaši MVU.

(28a) Siltumnīcefekta gāzu emisiju uzskaite, kuras pamatā ir primārie dati, varētu sniegt informāciju par patērētās degvielas vai enerģijas daudzumu, kas saistīts ar konkrētu klientu uzdevumiem, un tādējādi emisiju apjoms var tikt pārvērsts darbības izmaksās. Tas mazina MVU ietekmi sarunās, jo īpaši kravu pārvadājumu nozarē. Tāpēc nevajadzētu ļaut lieliem uzņēmumiem prasīt vērtības ķēdes partneriem, jo īpaši no MVU, veikt siltumnīcefekta gāzu emisiju uzskaiti, kas balstīta uz primārajiem datiem. **[Gr. 32]**

(29) Ja informācijas par siltumnīcefekta gāzu emisiju datu verifikāciju attiecībā uz transporta pakalpojumiem organizē saskaņā ar īpašiem noteikumiem, kas paredzēti citos Savienības tiesību aktos, tostarp regulā par vienlīdzīgu konkurences apstākļu nodrošināšanu ilgtspējīgam gaisa transportam, un to īsteno Eiropas Savienības Aviācijas drošības aģentūra, šos noteikumus uzskata par līdzvērtīgiem ar nosacījumu, ka verifikācijas novērtējums ir veikts saskaņā ar šīs regulas prasībām.

(29a) Lai nodrošinātu šīs regulas pienācīgu ieviešanu un īstenošanu, dalībvalstīm būtu jāveicina tās izpilde, tostarp izveidojot sodu sistēmu. Finansiālajām sankcijām vajadzētu būt samērīgām un atturošām, un tajās būtu jāņem vērā tas, ka attiecīgie subjekti atkārtoti neievēro aprēķina un informācijas prasības vai sniedz maldinošu informāciju. Noteiktās minimālās vai maksimālās summas nekādā gadījumā nedrīkst radīt stimulu noteikumu neievērošanai. **[Gr. 33]**

(30) Lai nodrošinātu šīs regulas efektīvu darbību, Komisijai būtu jādeleģē pilnvaras pieņemt tiesību aktus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 290. pantu attiecībā uz atsauces metodoloģijas atsevišķu elementu novērtēšanu un izslēgšanu, pieprasījumu iesniegšanu Eiropas Standartizācijas komitejai, noteikumus izstrādi ārējo datubāzu tehnisko kvalitātes pārbaužu veikšanai attiecībā uz standartvērtībām, siltumnīcefekta gāzu emisiju izvaddatu rādītāju pielāgošanu un turpmāku metožu un kritēriju noteikšanu atbilstības novērtēšanas struktūru akreditācijai. Ir īpaši būtiski, lai Komisija, veicot sagatavošanas darbus, rīkotu atbilstīgas apspriešanās, tostarp

ekspertu līmenī, un lai minētās apspriešanās tiktu rīkotas saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu ([15]). Jo īpaši, lai deleģēto aktu sagatavošanā nodrošinātu vienādu dalību, Eiropas Parlaments un Padome visus dokumentus saņem vienlaicīgi ar dalībvalstu ekspertiem, un minēto iestāžu ekspertiem ir sistemātiska piekļuve Komisijas ekspertu grupu sanāksmēm, kurās notiek deleģēto aktu sagatavošana.

(31) Lai nodrošinātu vienādus nosacījumus šīs regulas īstenošanai, īstenošanas pilnvaras attiecībā uz aprēķinu rīku sertifikāciju un siltumnīcefekta gāzu emisiju datu pārbaudi būtu jāpiešķir Komisijai. Minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011 ([16]).

(32) Transporta pakalpojumu siltumnīcefekta gāzu emisiju datu salīdzināmība un plašāka siltumnīcefekta gāzu emisiju uzskaites ieviešana uzņēmējdarbības praksē nav mērķi, kurus dalībvalstis var pietiekami labi sasniegt, neriskējot ieviest birokrātiju iekšējā tirgū un neradot papildu izmaksas un administratīvo slogu nozarēm. Šos mērķus var labāk sasniegt Savienības līmenī, pateicoties tīkla efektam, ko rada dalībvalstu kopīga darbība. Tāpēc Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu.

(33) Saskaņā ar proporcionalitātes principu, lai sasniegtu pamatmērķi — stimulēt uzņēmumu un klientu paradumu maiņu, lai samazinātu transporta pakalpojumu radītās siltumnīcefekta gāzu emisijas, sākot izmantot salīdzināmus un uzticamus datus par siltumnīcefekta gāzu emisijām, — ir atbilstīgi un lietderīgi izstrādāt noteikumus par transporta pakalpojumu siltumnīcefekta gāzu emisiju uzskaiti. Šī regula paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi, lai sasniegtu izvirzītos mērķus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. panta 4. punktu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

1. NODAĻA

VISPĀRĪGIE NOTEIKUMI

1. pants

Priekšmets

Ar šo regulu nosaka noteikumus tādu transporta pakalpojumu siltumnīcefekta gāzu emisiju uzskaitei ***un informācijas atklāšanai***, kuru izpilde tiek sākta vai pabeigta Savienības teritorijā. **[Gr. 34]**

2. pants

Darbības joma

Šī regula attiecas uz ~~visiem subjektiem, kas sniedz vai organizē kravu un pasažieru pārvadājumu pakalpojumus Savienībā un kas aprēķina tādu transporta pakalpojumu siltumnīcefekta gāzu emisijas, kuru izpilde tiek sākta vai pabeigta Savienības teritorijā, un atklāj dezagregētu informāciju par šīm emisijām jebkurai trešai personai komerciālos vai regulatīvos nolūkos~~**:**.

a) a) subjektiem, kas sniedz vai organizē kravu un pasažieru pārvadājumu pakalpojumus Savienībā un kas aprēķina tādu transporta pakalpojumu siltumnīcefekta gāzu emisijas, kuru izpilde tiek sākta vai pabeigta Savienības teritorijā, un atklāj dezagregētu informāciju par šīm emisijām jebkurai trešai personai;

b) b) datu starpniekiem, kas aprēķina informāciju par transporta pakalpojumu siltumnīcefekta gāzu emisijām, nevis tikai atklāj informāciju par šīm emisijām, ko sniedz attiecīgais subjekts vai cita relevanta juridiskā vai fiziskā persona. **[Gr. 35]**

([15]) Iestāžu nolīgums starp Eiropas Parlamentu, Eiropas Savienības Padomi un Eiropas Komisiju par labāku likumdošanas procesu (OV L 123, 12.5.2016., 1. lpp.).

([16]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).

3. pants

Definīcijas

Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

1) “siltumnīcefekta gāzes” ir atmosfēras gāzveida sastāvdaļas — gan dabiskas, gan antropogēnas —, kas absorbē un emitē starojumu konkrētos viļņu garumos tā infrasarkanā starojuma spektrā, kuru emitē Zemes virsma, atmosfēra un mākoņi***, kā norādīts Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes (IPCC) jaunākajā novērtējuma ziņojumā***; **[Gr. 36]**

2) “siltumnīcefekta gāzu emisija” ir siltumnīcefekta gāzu izplūde atmosfērā, kas izteikta oglekļa dioksīda ekvivalenta masā;

3) “oglekļa dioksīda ekvivalents (CO2e)” ir vienība, ko izmanto, lai salīdzinātu siltumnīcefekta gāzu radīto radiatīvo forsējumu ar oglekļa dioksīda radīto radiatīvo forsējumu;

4) “siltumnīcefekta gāzu emisiju uzskaite” ir darbības, ko veic, lai, izmantojot mērījumus un aprēķinus, kvantitatīvi noteiktu siltumnīcefekta gāzu emisijas un izmantotu ziņošanai;

5) “transporta pakalpojums” ir kravas vai pasažiera pārvadāšana no sākumpunkta uz galamērķi; transporta pakalpojums var ietvert vienu vai vairākus transporta ķēdes elementus, kas paredz gan pārvadājumus, gan mezgla darbību(-as);

6) “pārvadājums” ir transportlīdzekļa ekspluatācija, lai pārvadātu pasažierus un/vai kravu;

7) “mezgla darbība” ir darbība, kuras mērķis ir kravas vai pasažieru pārvietošana caur mezglu;

8) “transportlīdzeklis” ir visu veidu transporta līdzeklis pasažieru un/vai preču pārvadāšanai;

9) “transporta ķēde” ir ar kravu vai pasažieri (vai pasažieru grupu) saistītu transporta elementu secība, kas kopā nodrošina to pārvietošanu no sākumpunkta uz galamērķi;

10) “transporta ķēdes elements” ir transporta ķēdes posms, kurā kravu vai pasažieri (vai pasažieru grupu) pārvadā viens transportlīdzeklis vai kurš šķērso vienu mezglu;

11) “informācijas atklāšana par transporta pakalpojuma siltumnīcefekta gāzu emisijām” ir dezagregētas informācijas par ar konkrētu transporta pakalpojumu saistītām siltumnīcefekta gāzu emisijām paziņošana jebkurai trešai personai, ko veic attiecīgais subjekts vai datu starpnieks saistībā ar minētā pakalpojuma sniegšanu, informēšanu par to vai tirgvedību pirms vai pēc transporta pakalpojuma sniegšanas;

12) “attiecīgais subjekts” ir subjekts, kas aprēķina tādu transporta pakalpojumu siltumnīcefekta gāzu emisijas, kuru izpilde tiek sākta vai pabeigta Savienības teritorijā, un atklāj datus par šīm emisijām jebkurai trešai personai komerciālos vai regulatīvos nolūkos;

13) “datu starpnieks” ir juridiska vai fiziska persona, kas vāc***, aprēķina vai*** ~~un~~ atklāj informāciju par transporta pakalpojuma siltumnīcefekta gāzu emisijām~~, pamatojoties uz atsevišķiem juridiskiem, līgumiskiem vai citiem attiecīgiem noteikumiem~~; **[Gr. 37]**

14) “siltumnīcefekta gāzu darbība” ir darbība, kas rada siltumnīcefekta gāzu emisijas;

15) “siltumnīcefekta gāzu darbības dati” ir siltumnīcefekta gāzu darbības kvantitatīvs mērījums;

16) “siltumnīcefekta gāzu emisiju intensitāte” ir koeficients, kas sasaista konkrētus siltumnīcefekta gāzu darbības datus ar siltumnīcefekta gāzu emisiju;

17) “siltumnīcefekta gāzu emisijas ~~koeficients~~***faktors***” ir koeficients, kas sasaista ***norādītos*** siltumnīcefekta gāzu ~~darbību~~***darbības datus*** ar siltumnīcefekta gāzu emisiju; **[Gr. 38]**

18) “siltumnīcefekta gāzu emisijas “no ieguves līdz patēriņam”” ir emisijas, kas atspoguļo siltumnīcefekta gāzu ietekmi, ko rada gan transportlīdzekļa izmantošana, gan transportlīdzekļa energoapgāde***, un kas ir pilna dzīves cikla emisiju apakškopa***; **[Gr. 39]**

19) “emisijas “no uzpildes līdz patēriņam”” ir emisijas, kas rodas, izmantojot enerģiju transportlīdzekļu piedziņai; emisiju “no ieguves līdz patēriņam” apakšgrupa;

19a) 19a) “pilna aprites cikla emisijas” ir emisijas, kuru summa ir to emisiju īpatsvars, kas saistītas ar transportlīdzekļa izmantotās infrastruktūras būvniecību, kas saistītas ar transportlīdzekļa ražošanu, apkopi un ekspluatācijas laika beigām, un emisijas “no ieguves līdz patēriņam”; **[Gr. 40]**

20) “energonesējs” ir viela vai parādība, ko var izmantot mehāniskā darba veikšanai vai siltuma ražošanai, vai ķīmisko vai fizikālo procesu vadīšanai;

21) "primārie dati" ir procesa vai darbības kvantitatīva vērtība, kas iegūta, veicot tiešu mērījumu vai aprēķinu, kura pamatā ir tiešie mērījumi;

22) "sekundārie dati" ir vai nu modelēti dati, vai standartvērtības, kas neatbilst primāro datu prasībām, tostarp dati no datubāzēm un publicētās literatūras, siltumnīcefekta gāzu emisijas standartkoeficienti no valstu pārskatiem, aprēķināti dati, aplēses vai citi reprezentatīvi dati un dati, kas iegūti, izmantojot aizstājējprocesus vai aplēses;

23) "standartvērtība" ir sekundāro datu vērtība, kas iegūta no publicēta avota un ko ***verificējusi atbilstības novērtēšanas struktūra, un ko*** uzskata par noklusējuma vērtību, ja trūkst primāro vai modelēto datu; **[Gr. 41]**

24) "modelētie dati" ir dati, kas iegūti, izmantojot modeli, kurā ņemti vērā primārie dati un/vai ar siltumnīcefekta gāzu emisijām saistītie transporta darbības vai mezgla darbības parametri, tostarp izmantojot modeli, kas nodrošināts ar aprēķinu rīku;

25) "izvaddati" ir dezagregēti dati par transporta pakalpojuma siltumnīcefekta gāzu emisijām, kas iegūti, izmantojot šajā regulā noteikto atsauces metodiku un ievades datus;

26) "rādītāji" ir kvantitatīvā novērtējuma mērījumi;

27) "pierādījumi, kas pamato datus par transporta pakalpojuma siltumnīcefekta gāzu emisijām" ir ziņojuma sagatavošana pēc pieprasījuma transporta pakalpojuma līmenī, kā noteikts standartā EN ISO 14083:2023;

28) "aprēķinu rīks" ir lietojumprogramma, modelis vai programmatūra, kas ļauj automātiski aprēķināt transporta pakalpojuma siltumnīcefekta gāzu emisijas;

29) "ārējs aprēķinu rīks" ir aprēķinu rīks, ko plašākam komerciālam vai nekomerciālam lietojumam tirgū piedāvā trešā persona;

30) "atbilstības novērtēšanas struktūra" ir atbilstības novērtēšanas struktūra, kā definēts Regulas (EK) Nr. 765/2008 ([17]) 2. panta 13.punktā;

30a) "transporta pakalpojumu organizators" ir subjekts, kas sniedz transporta pakalpojumus, saistībā ar kuriem par atsevišķu transporta ķēdes elementu ekspluatāciju slēdz apakšuzņēmuma līgumus ar vienu vai vairākiem subjektiem, kas tos pārvalda; **[Gr. 42]**

30b) "transporta pakalpojuma apakšuzņēmējs" ir subjekts, kas transporta pakalpojumu organizatora vārdā nodrošina pārvadājumus vienam vai vairākiem transporta ķēžu elementiem saskaņā ar līgumisku vienošanos. **[Gr. 43]**

II NODAĻA

METODIKA

4. pants

Transporta pakalpojumu siltumnīcefekta gāzu emisiju aprēķināšanas metode

1. Transporta pakalpojumu siltumnīcefekta gāzu emisijas ***"no ieguves līdz patēriņam"*** aprēķina, pamatojoties uz standarta EN ISO 14083:2023 atjauninātajā versijā noteikto metodiku un šīs regulas III nodaļā izklāstītajiem noteikumiem. **[Gr. 44]**

1a. Līdz... [šīs regulas stāšanās spēkā datums] Komisija viegli pieejamā tīmekļa vietnē bez maksas nodrošina piekļuvi standartam EN ISO 14083:2023. **[Gr. 45]**

2. ~~Komisija~~ Ne vēlāk kā 36 mēnešus pēc šīs regulas piemērošanas dienas ***Komisija*** novērtē vajadzību koriģēt jebkuru 1. punktā minēto standarta komponentu***, jo īpaši, lai nodrošinātu tā atbilstību Savienības ilgtermiņa klimata mērķim un starpposma klimata mērķrādītājiem, kas noteikti Regulā (ES) 2021/1119 un citos Savienības klimata un enerģētikas tiesību aktos***. **[Gr. 46]**

2a. Līdz... [24 mēneši pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas] Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu, kurā izklāstīta vienota Savienības metodika par to, kā aprēķināt visu transporta veidu dzīves cikla siltumnīcefekta gāzu emisijas, jo īpaši emisijas, kas rodas no transportlīdzekļu ražošanas, tehniskās apkopes un

([17]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 765/2008 (2008. gada 9. jūlijs), ar ko nosaka akreditācijas un tirgus uzraudzības prasības attiecībā uz produktu tirdzniecību un atceļ Regulu (EEK) Nr. 339/93 (OV L 218, 13.8.2008).

likvidēšanas. Tajā pienācīgi ņem vērā visas dzīves cikla emisiju metodikas, kas izstrādātas saskaņā ar Regulu (ES) 2019/631, Regulu (ES) 2023/1542 un Regulu (ES) 2019/1242. Ziņojumā novērtē labāko pieeju Savienības kopējās dzīves cikla metodikas īstenošanai šīs regulas vajadzībām, un vajadzības gadījumā tam nekavējoties pievieno tiesību akta priekšlikumu šīs regulas grozīšanai. **[Gr. 47]**

2b. Šā panta 2. punktā minētā novērtējuma ietvaros Komisija izvērtē iespējamību un ekonomisko, vidisko, veselības un sociālo ietekmi, ja šīs regulas darbības jomā tiktu iekļauta tādu transporta pakalpojumu radītā gaisa piesārņojuma uzskaite, kuri sākas vai beidzas Savienības teritorijā. **[Gr. 48]**

3. Komisija var sākt atbilstības pārbaudi, lai novērtētu jebkuru 1. punktā minētā standarta grozījumu. Atbilstības pārbaudi ierosina Komisija, kas attiecīgā gadījumā var rīkoties pēc dalībvalsts pieprasījuma.

4. Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 16. pantu, lai izslēgtu no šīs regulas darbības jomas 3. punktā minēto grozījumu un 2. punktā minēto komponentu, ja, pamatojoties uz tās novērtējumu, šis grozījums vai komponents rada acīmredzamu neatbilstības risku šīs regulas mērķiem un citiem piemērojamiem Savienības noteikumiem.

5. Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 16. pantu, lai pieprasītu Eiropas Standartizācijas komitejai pārskatīt 1. punktā minēto standartu, tostarp pamatojoties uz 2. punktā minētā novērtējuma un 3. punktā minētās atbilstības pārbaudes rezultātiem.

6. Komisija ir pilnvarota pieņemt ~~īstenošanas~~***deleģētos*** aktus saskaņā ar ~~17~~***16***. pantu, lai papildinātu šo regulu nolūkā precizēt 1. punktā minēto atsauces metodiku, nodrošināt tās vienotu īstenošanu tirgū attiecībā uz pieeju, ar ko nosaka attiecīgos ar emisijām saistītos parametrus siltumnīcefekta gāzu emisiju aprēķināšanai pirms pakalpojuma sniegšanas, un attiecīgā gadījumā citus tehniskos parametrus, kas saistīti ar emisiju sadali vai datu elementu apkopošanu un kas nav skaidri izskaidroti minētajā metodikā. **[Gr. 49]**

III NODAĻA

IEVADDATI UN AVOTI

5. pants

Primāro un sekundāro datu izmantošana

1. Šīs regulas 2. pantā minētie subjekti ***izmanto primāros datus, lai aprēķinātu sniegto transporta pakalpojuma siltumnīcefekta gāzu emisijas, izņemot pakalpojumus, ko sniedz mikrouzņēmumi, mazie un vidējie uzņēmumi, kā definēts Komisijas Ieteikumā 2003/361/EK. MVU*** transporta pakalpojuma siltumnīcefekta gāzu emisiju vajadzībām prioritāri izmanto primāros datus. **[Gr. 50]**

1a. Ja MVU darbojas kā transporta apakšuzņēmēji, tie var paļauties uz sekundārajiem datiem, pat ja transporta organizators izmanto primāros datus, lai aprēķinātu siltumnīcefekta gāzu emisijas, ko rada transporta pakalpojums, kuru nodrošina citi transporta apakšuzņēmēji vai attiecīgā subjekta autoparks. **[Gr. 51]**

1b. Dalībvalstis var ieviest administratīvus, finansiālus vai operatīvus stimulus, lai veicinātu primāro datu izmantošanu, un tām ir jāpaziņo Komisijai ieviesto stimulu veids un termiņš. **[Gr. 52]**

2. Sekundāro datu izmantošana transporta pakalpojuma siltumnīcefekta gāzu emisiju aprēķināšanai ir atļauta ***MVU*** ar šādiem nosacījumiem: **[Gr. 53]**

a) siltumnīcefekta gāzu emisiju intensitātes standartvērtības ir iegūtas no:

   i) siltumnīcefekta gāzu emisiju intensitātes standartvērtību ES pamata datubāzes, kas minēta 6. panta 1. punktā;

   ii) siltumnīcefekta gāzu emisiju intensitātes standartvērtību datubāzēm un datu kopām, ko pārvalda trešās personas saskaņā ar 7. pantu.

b) transporta energonesēju siltumnīcefekta gāzu emisijas standartkoeficientus iegūst no 8. pantā minētās centralizētās ES siltumnīcefekta gāzu emisijas koeficientu datubāzes;

c) modelēto datu pamatā ir modelis, kas izveidots saskaņā ar 4. pantā minēto metodi un 5. panta 2. punkta b) apakšpunktā un attiecīgā gadījumā 11. pantā izklāstītajiem noteikumiem.

2a. Līdz... [12 mēneši pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas] Komisija pieņem deleģētos aktus saskaņā ar 16. pantu, lai papildinātu šo regulu, paredzot detalizētus noteikumus par to, kā piemērot izslēgšanas kritērijus un novirzes no lielākā loka attāluma ("GCD"). **[Gr. 54]**

2b. Oriģinālā aprīkojuma ražotāji ("OEM") piešķir MVU pienācīgu piekļuvi attiecīgajiem transportlīdzekļa datiem, ciktāl tas nepieciešams, lai nodrošinātu atbilstību šai regulai, un ciktāl tas ir būtiski, lai atvieglotu MVU precīzu datu vākšanu un turpmākus aprēķinus. **[Gr. 55]**

6. pants

Siltumnīcefekta gāzu emisiju intensitātes standartvērtību ES pamata datubāze

1. Komisija ar Eiropas Vides aģentūras palīdzību***, ņemot vērā attiecīgo ieinteresēto personu un citu ES nozaru struktūru speciālās zināšanas, 18 mēnešu laikā pēc šīs regulas stāšanās spēkā*** izveido 5. panta 2. punkta a) apakšpunkta i) daļā minēto siltumnīcefekta gāzu emisiju intensitātes standartvērtību ES pamata datubāzi***, kas ir pieejama bez maksas***. **[Gr. 56]**

1a. Izveidojot 5. panta 2. punkta a) apakšpunkta i) punktā minēto galveno ES emisijas intensitātes standartvērtību datubāzi, Komisija un Eiropas Vides aģentūra sagatavo atsevišķu tabulu par katru transporta veidu. **[Gr. 57]**

1b. Izstrādājot siltumnīcefekta gāzu emisijas intensitātes standartvērtības, Komisija:

a) piemēro uz atrašanās vietu balstītu pieeju, kas paredzēta 4. pantā minētajā standartā ("uz atrašanās vietu balstīta pieeja");

b) ņem vērā siltumnīcefekta gāzu emisiju faktorus, kas noteikti saskaņā ar Direktīvu (ES) 2018/2001. **[Gr. 58]**

1c. Ja siltumnīcefekta gāzu emisijas no transporta patērētās elektroenerģijas var kvantitatīvi noteikt, izmantojot atrašanās vietas pieeju un uz tirgu balstītu pieeju saskaņā ar EN ISO 14083:2023, tad sniedz datus par tirgū balstītu elektroenerģijas struktūru, ja vien ir izpildīti nosacījumi, kas attiecībā uz minēto standartu ir izklāstīti J pielikumā. **[Gr. 59]**

1d. Kamēr nav izveidota ES pamata datubāze, vienības var atsaukties uz citām valstu datubāzēm, kuras uzskata par verificētām saskaņā ar 13. panta 8. punktu vai kuras ir verificētas saskaņā ar citiem spēkā esošiem Savienības tiesību aktiem, ar noteikumu, ka šādi dati ir pieejami tādā pašā agregācijas līmenī, kāds noteikts šajā regulā. **[Gr. 60]**

2. Komisija ***vismaz reizi gadā*** nodrošina 1. punktā minētās datubāzes uzturēšanu, atjaunināšanu ~~un~~***,*** nepārtrauktu pilnveidošanu ***un pienācīga līmeņa drošību***, ņemot vērā jaunāko tehnoloģiju attīstību transporta nozarē un jaunas metodiskās pieejas siltumnīcefekta gāzu emisiju aprēķināšanai. ***Visus standartvērtību atjauninājumus nekavējoties dara publiski pieejamus. Pēc šādas atjaunināšanas attiecīgās struktūras izmanto jaunākos pieejamos datus, lai aprēķinātu un atklātu informāciju par siltumnīcefekta gāzu emisijām.*** **[Gr. 61]**

2a. Komisija ar Eiropas Vides aģentūras palīdzību un ņemot vērā attiecīgo ieinteresēto personu pieredzi nodrošina, ka tiek veiktas siltumnīcefekta gāzu emisiju intensitātes standartvērtību tehniskās kvalitātes pārbaudes, kas ir līdzīgas tām, ko piemēro datubāzēm vai datu kopām, kuras izmanto trešās personas. **[Gr. 62]**

3. Šā panta 1. punktā minētā datubāze ir ~~publiski~~***viegli piekļūstama,*** pieejama bez maksas, lai aplūkotu vai izmantotu emisiju intensitātes standartvērtības. **[Gr. 63]**

7. pants

Trešo personu pārvaldītas siltumnīcefekta gāzu emisiju intensitātes standartvērtību datubāzes un datu kopas

1. ***Datubāzi vai datu kopu, kas minēta 5. panta 2. punkta a) apakšpunkta ii) punktā, var izmantot sekundāro datu iegūšanai tikai tad, ja tā sniedz detalizētākus vai ar nozari saistītākus datus nekā tie, kas iekļauti 6. pantā minētajā ES pamata datubāzē.*** Šīs regulas 5. panta 2. punkta a) apakšpunkta ii) punktā minētās datubāzes vai datu kopas izstrādātājs iesniedz Komisijai pieteikumu, lai veiktu minētajā datubāzē vai datu kopā iekļauto siltumnīcefekta gāzu emisiju intensitātes standartvērtību tehnisko kvalitātes pārbaudi. Komisija ar Eiropas Vides aģentūras palīdzību veic tehniskās kvalitātes pārbaudi saskaņā ar šīs regulas 4.–8. pantā izklāstītajām prasībām. ***Tehniskās kvalitātes pārbaudi veic 12 mēnešu laikā pēc pieteikuma oficiālas saņemšanas.*** **[Gr. 64]**

1a. Šā panta 1. punktā minētā siltumnīcefekta emisiju intensitātes standartvērtību datubāzu un datu kopu tehniskās kvalitātes pārbaude līdzvērtīgos reprezentatīvos izmantošanas gadījumos ietver salīdzinājumu ar emisijām, kas paziņotas, izmantojot primāros datus, un emisijām, kuras tiktu paziņotas, izmantojot datubāzi vai standartvērtības. Datubāzes un standartvērtības, kuru rezultātā iegūtās emisijas tiktu novērtētas par zemu salīdzinājumā ar primārajos datu ziņojumos norādītajām, tehniskās kvalitātes pārbaudē saņem negatīvu novērtējumu. **[Gr. 65]**

1b. Tehniskās kvalitātes pārbaude arī nodrošina, ka trešo personu pārvaldītās datubāzes un datu kopas atbilst noteikumiem, kas detalizēti izklāstīti 5. panta 2.a punktā minētajā deleģētajā aktā. **[Gr. 66]**

2. Sekundāro datu izmantošanai saskaņā ar 5. panta 2. punkta a) apakšpunkta ii) punktu lieto tikai tās emisiju intensitātes standartvērtību datubāzes un datu kopas, kas ir pozitīvi novērtētas 1. punktā minētajā tehniskās kvalitātes pārbaudē. ***Komisija publicē un uztur atjauninātu sarakstu ar trešo personu izmantotajām siltumnīcefekta gāzu emisiju intensitātes standartvērtībām, kas ir novērtētas pozitīvi. Atjaunināto sarakstu dara publiski pieejamu šim nolūkam izveidotā tīmekļa vietnē.*** **[Gr. 67]**

3. Tehniskā kvalitātes pārbaude ir jāveic ne vēlāk kā ~~24~~***12*** mēnešus pēc ~~šīs regulas~~***1. punktā minētās*** piemērošanas dienas. Kvalitātes pārbaudes pozitīva novērtējuma protokols ir derīgs divus gadus. **[Gr. 68]**

4. Komisija saskaņā ar 17. pantu pieņem īstenošanas aktus, lai papildinātu šo regulu, paredzot noteikumus un nosacījumus 1. punktā minētās tehniskās kvalitātes pārbaudes veikšanai.

4a. Šā panta 1. punktā minētā datubāze ir publiski pieejama un bez maksas MVU, lai aplūkotu vai izmantotu emisiju intensitātes standartvērtības. **[Gr. 69]**

8. pants

Centralizēta ES siltumnīcefekta gāzu emisijas koeficientu datubāze

1. ***Līdz... [12 mēneši pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas]*** Komisija ar Eiropas Vides aģentūras palīdzību ***un ņemot vērā attiecīgo ieinteresēto personu un citu ES nozaru struktūru speciālās zināšanas,*** izveido 5. panta 2. punkta b) apakšpunktā minēto centralizēto ES siltumnīcefekta gāzu emisijas ~~koeficientu~~***faktoru*** datubāzi. **[Gr. 70]**

1a. Izstrādājot siltumnīcefekta gāzu emisijas faktorus pēc noklusējuma, Komisija:

a) piemēro uz atrašanās vietu balstītu pieeju, kas paredzēta 4. pantā minētajā standartā ("uz atrašanās vietu balstīta pieeja");

b) ņem vērā siltumnīcefekta gāzu emisiju faktorus, kas noteikti saskaņā ar Direktīvu (ES) 2018/2001. **[Gr. 71]**

1b. Ja siltumnīcefekta gāzu emisijas no transporta patērētās elektroenerģijas var kvantitatīvi noteikt, izmantojot atrašanās vietas pieeju un uz tirgu balstītu pieeju saskaņā ar EN ISO 14083:2023, tad sniedz datus par tirgū balstītu elektroenerģijas struktūru, ja vien ir izpildīti nosacījumi, kas attiecībā uz minēto standartu ir izklāstīti J pielikumā. **[Gr. 72]**

1c. Kamēr nav izveidota centrāla ES datubāze, vienības var atsaukties uz citām valstu datubāzēm, kuras uzskata par verificētām saskaņā ar 13. panta 8. punktu vai kuras ir verificētas saskaņā ar citiem spēkā esošiem Savienības tiesību aktiem, ar noteikumu, ka šādi dati ir pieejami tādā pašā agregācijas līmenī, kāds noteikts šajā regulā. **[Gr. 73]**

2. Komisija ar Eiropas Vides aģentūras palīdzību ***vismaz reizi gadā*** nodrošina***, ka*** 1. punktā ~~minētās datubāzes uzturēšanu, atjaunināšanu un nepārtrauktu pilnveidošanu~~***minēto datubāzi uztur, atjaunina, nepārtraukti pilnveido un ka tā ir pietiekami droša***, ņemot vērā jaunāko tehnoloģiju attīstību transporta nozarē un jaunas metodiskās pieejas siltumnīcefekta gāzu emisiju aprēķināšanai. ***Visus standartvērtību atjauninājumus nekavējoties dara publiski pieejamus. Pēc šādas atjaunināšanas attiecīgās struktūras izmanto jaunākos pieejamos datus, lai aprēķinātu un atklātu informāciju par siltumnīcefekta gāzu emisijām.*** **[Gr. 74]**

3. Šā panta 1. punktā minētā datubāze ir ***viegli un*** publiski pieejama bez maksas, lai aplūkotu vai izmantotu transporta energonesēju siltumnīcefekta gāzu emisijas ~~standartkoeficientus~~***standartfaktorus***. **[Gr. 75]**

8a. pants

Pārvaldības atbalsts maziem un vidējiem uzņēmumiem

1. Līdz... [12 mēneši pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas] Komisija ir izstrādājusi MVU paredzētu vienkāršotu aprēķināšanas rīku, kas ir publiski pieejams, lietotājdraudzīgs un bezmaksas, kā noteikts 11. pantā. Tam pievieno pakāpenisku norādījumu dokumentus, kuros skaidri paskaidrots, kā šis aprēķināšanas rīks darbojas.

2. Komisija uzrauga, vai pastāv risks, ka datus, kurus saskaņā ar šo regulu izpauž MVU, kas darbojas kā apakšuzņēmēji, transporta pakalpojumu organizatori varētu izmantot negodīgai tirgus praksei. Līdz... [2 gadi pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas] Komisija iesniedz ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei. Minētajam ziņojumam vajadzības gadījumā pievieno tiesību akta priekšlikumu, lai paredzētu pasākumus komerciāli sensitīvu datu konfidencialitātes aizsardzībai. **[Gr. 76]**

IV NODAĻA

IZVADDATI UN PĀRREDZAMĪBA

9. pants

Transporta pakalpojumu siltumnīcefekta gāzu emisiju izvaddatu noteikšana

1. Izvaddatus nosaka, izmantojot atsauces metodiku un ievaddatus saskaņā ar šīs regulas 4.–8. pantu.

2. Izvaddatus var noteikt, izmantojot aprēķinu rīkus. Ārējie aprēķinu rīki atbilst 11. pantā noteiktajām prasībām.

3. Izvaddati ietver ~~vismaz~~ kopējo oglekļa dioksīda ekvivalenta (CO_2e) masu katram transporta pakalpojumam un — saistībā ar attiecīgā transporta pakalpojuma veidu — vismaz vienu no šādiem datu rādītājiem: **[Gr. 77]**

a) CO_2e masa uz tonnkilometru vai līdzvērtīgas vienības – kravu pārvadājumiem;

b) CO_2e masa uz tonnkilometru vai līdzvērtīgas vienības – kravu pārvadājumu mezgla caurlaidspējai;

c) CO_2e masa uz tonnkilometru vai līdzvērtīgas vienības – pasažieru pārvadājumiem;

d) CO_2e masa uz tonnkilometru vai līdzvērtīgas vienības – pasažieru pārvadājumu mezgla caurlaidspējai.

4. Komisija ir pilnvarota saskaņā ar 16. pantu pieņemt deleģētus aktus, lai papildinātu 3. punktā minēto izvaddatu rādītāju sarakstu.

10. pants

Informēšana un pārredzamība

1. Attiecīgie subjekti skaidri un nepārprotami atklāj izvaddatus***, kad vien iespējams, pirms transporta pakalpojuma sniegšanas vai līguma noslēgšanas***. Kad attiecīgie subjekti atklāj izvaddatus, paziņojumā, kas pievienots šai informācijai, tie iekļauj šādu paziņojumu: "Siltumnīcefekta gāzu emisijas "no ieguves līdz patēriņam", kas aprēķinātas saskaņā ar ~~Eiropas Parlamenta un Padomes~~***ES*** Regulu [atsauce uz šo regulu]" vismaz vienā no ES oficiālajām valodām un, ja iespējams, tās dalībvalsts oficiālajā valodā, kuras teritorijā pakalpojums tiek sniegts. **[Gr. 78]**

1a. Attiecīgās vienības var izvēlēties redzamā veidā norādīt šādu informāciju:

a) vai uz to datiem attiecas ikgadējā verifikācija;

b) vai tās ir izmantojušas primāros datus, un tādā gadījumā sniedz no primārajiem datiem iegūtos mainīgos lielumus;

c) vai tās ir izmantojušas ES aprēķināšanas rīku, kas izveidots ar 9. panta 2.a punktu. **[Gr. 79]**

2. Ja izvaddatus iegūst ~~un atklāj~~ datu starpnieks***, jo īpaši digitālās navigācijas un maršruta plānošanas pakalpojumu gadījumā***, pamatojoties uz atsevišķu vienošanos, piemēro 1. ***un 1.a*** punktā un 9. panta 3. punktā paredzētos noteikumus. Atklājot izvaddatus, datu starpnieks iekļauj atsauci uz šo datu avotu. **[Gr. 80]**

2a. Attiecīgā struktūra vai cita attiecīga juridiska vai fiziska persona digitālo datu starpniekiem sniedz informāciju par transporta pakalpojuma siltumnīcefekta gāzu emisijām. Izvaddatos, ko atklāj minētie digitālie datu starpnieki, iekļauj informāciju, kas redzama par katru meklēšanas rezultātu, un ietver emisiju klasifikāciju kā noklusējuma šķirošanas iespēju, saskaņā ar kuru vispirms parādītu videi visdraudzīgāko variantu, kā arī vieglu salīdzinājumu starp dažādiem transporta veidiem, tostarp privāto transportlīdzekļu izmantošanu, kā arī attiecīgā gadījumā velosipēda izvēles iespējām. **[Gr. 81]**

3. Ja tiek izmantoti primārie dati 5. panta 1. punkta nozīmē, attiecīgie subjekti ir tiesīgi paziņot šo faktu jebkurai trešai personai ar nosacījumu, ka primāro datu izmantošana ir verificēta saskaņā ar 12. un 13. pantu.

4. Attiecīgie subjekti spēj sniegt pierādījumus, kas pamato, kā tika iegūti izvaddati. Šos pierādījumus iegūst saskaņā ar 4. panta 1. punktā minētajā atsauces metodikā noteiktajām prasībām, un:

a) tos izmanto par pamatu verifikācijas novērtējumam saskaņā ar 12. un 13. pantu;

b) tos ***saskaņā ar 13. panta 9. punktā minētā deleģētā akta noteikumiem*** dara pieejamus pēc kompetentās iestādes vai citas trešās personas pieprasījuma, ja tiek piemērotas atsevišķas juridiskas vai līgumiskas vienošanās; **[Gr. 82]**

c) ja verifikācija tiek veikta saskaņā ar 12. un 13. pantu, tajā iekļauj atsauci uz 13. panta 6. punktā minēto atbilstības apliecinājumu un tās atbilstības novērtēšanas struktūras kontaktinformāciju, kas sagatavojusi atbilstības apliecinājumu;

d) ja izvaddatus nosaka, izmantojot 9. panta 2. punktā minēto ārējo aprēķinu rīku, tajos iekļauj atsauci uz šo aprēķinu rīku.

5. Šā panta ~~5~~***4***. punktā minētos izvaddatus un pierādījumus izklāsta skaidri un nepārprotami vismaz vienā no Savienības oficiālajām valodām. ~~Ja iespējams,~~ Tos dara ~~pieejamus~~***pieejamu saskaņotā un vienkāršā formātā, kas ir*** tīmekļa ~~saites, QR koda vai līdzvērtīgā veidā~~***saite, QR kods vai līdzvērtīgs formāts, kas nodrošina, ka izvaddatus un pierādījumus savstarpēji var izmantot dažādi transporta pakalpojumu sniedzēji.*** **[Gr. 83]**

6. Persondatus apstrādā saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 2016/679 ([18]).

([18]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula); (OV L 119, 4.5.2016., 1. lpp.).

7. Visi izvaddatu un ~~5~~**4**. punktā minēto pierādījumu saņēmēji veic pasākumus, lai nodrošinātu to attiecīgo komerciālo datu konfidencialitāti, kurus apstrādā un paziņo saskaņā ar šo regulu, un nodrošina, ka šādiem datiem var piekļūt, tos apstrādāt un atklāt tikai tad, kad tas ir atļauts. **[Gr. 84]**

V NODAĻA

PAPILDPASĀKUMI

11. pants

Aprēķinu rīku sertifikācija

1. Ārējos aprēķinu rīkus, kas minēti 9. panta 2. punktā, sertificē atbilstības novērtēšanas struktūra, kas minēta 14. pantā.

2. Aprēķinu rīka izstrādātājs iesniedz pieteikumu atbilstības novērtēšanas struktūrai, kas novērtē aprēķinu rīka atbilstību 4. līdz 9. pantā noteiktajām prasībām. Pozitīva novērtējuma gadījumā atbilstības novērtēšanas struktūra izsniedz sertifikātu par aprēķinu rīka atbilstību šiem noteikumiem***, norādot, vai aprēķina rīks atbalsta aprēķinus, kuru pamatā ir primārie dati***. Ja vērtējums ir negatīvs, atbilstības novērtēšanas struktūra pieteikuma iesniedzējam sniedz negatīvā novērtējuma pamatojumu. **[Gr. 85]**

2a. Aprēķināšanas rīkiem, ko subjekts savā struktūrā izmanto, lai aprēķinātu siltumnīcefekta gāzu emisijas no transporta pakalpojuma šīs regulas darbības jomā, arī ir jāatbilst prasībām, kas noteiktas 4. panta 1. punktā minētajā atsauces metodoloģijā. **[Gr. 86]**

3. Attiecīgā atbilstības novērtēšanas struktūra uztur atjauninātu sarakstu ar aprēķinu rīkiem, kurus tā ir sertificējusi un kuriem tā ir atsaukusi vai apturējusi sertifikāciju. Tā dara šo sarakstu publiski pieejamu savā tīmekļvietnē un nekavējoties paziņo Komisijai minētās tīmekļvietnes adresi.

4. Sertifikāts ir derīgs divus gadus.

5. Komisija savā oficiālajā tīmekļvietnē publicē ***viegli pieejamu*** sarakstu ar visiem aprēķinu rīkiem, kas ir sertificēti saskaņā ar 1. un 2. punktu***, kā arī saiti uz 3. punktā minētajām tīmekļa vietnēm.*** **[Gr. 87]**

6. Komisija pieņem īstenošanas aktus saskaņā ar 17. pantu, lai paredzētu noteikumus par aprēķinu rīku sertifikāciju, attiecīgo atbilstības sertifikātu, tostarp noteikumus par sertifikācijas atjaunošanu, apturēšanu un anulēšanu.

VI NODAĻA

SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU EMISIJU VERIFIKĀCIJA UN APRĒĶINU PROCESI

12. pants

Verifikācijas tvērums

1. Regulas 9. pantā minētajiem izvaddatiem piemēro verifikāciju, lai pārbaudītu to atbilstību šīs regulas 4. līdz 9. pantā noteiktajām prasībām. ***Verifikāciju veic vismaz reizi gadā saskaņā ar 13. panta 9. punktā minētajiem deleģētajiem aktiem. Verifikāciju var pieprasīt arī atbilstības novērtēšanas struktūra, cita attiecīgā struktūra vai tās klienti.*** **[Gr. 88]**

2. Šā panta 1. punktā minētās ***ikgadējās*** verifikācijas prasības piemēro attiecīgajiem 2. pantā minētajiem subjektiem, izņemot mikrouzņēmumus, mazos un vidējos uzņēmumus, kas minēti Komisijas Ieteikumā 2003/361/EK ([19]). Mikrouzņēmumu, mazo un vidējo uzņēmumu verifikāciju var veikt pēc to pieprasījuma. **[Gr. 89]**

([19]) Komisijas Ieteikums 2003/361/EK (2003. gada 6. maijs) par mikrouzņēmumu, mazo un vidējo uzņēmumu definīciju (OV L 124, 20.5.2003., 36. lpp.).

13. pants

Verifikācijas darbības un process

1. Atbilstības novērtēšanas struktūra, kas minēta 14. pantā, pārbauda attiecīgā subjekta sniegto izvaddatu pamatotību, ticamību, atbilstību un precizitāti. ***Verifikāciju veic vismaz reizi gadā un saskaņā ar detalizētajiem noteikumiem, kas izklāstīti 13. panta 9. punktā minētajos deleģētajos aktos.*** **[Gr. 90]**

2. Verifikāciju veic saskaņā ar 4. līdz 9. pantā noteiktajām prasībām un pamatojoties uz 10. panta 5. punktā minētajiem pierādījumiem. Verificē:

a) izmantotās aprēķinu metodes;

b) aprēķinos izmantoto ievaddatu avotu(-us) ***un izmantoto primāro datu īpatsvaru***; **[Gr. 91]**

c) veikto aprēķinu pareizību;

d) izmantotos rādītājus.

2a. Datu starpniekus verificē, pamatojoties uz to, vai to algoritmi pienācīgi ietver un ļauj parādīt precīzi sašķirotu informāciju atbilstoši emisijām, tostarp to kā noklusējuma iespēju, kā arī dažādus ar datu kvalitāti saistītus filtrus vai spilgtākās iezīmes, kā minēts 10. panta 2.a punktā. **[Gr. 92]**

3. Ja tiek izmantoti ārēji aprēķinu rīki, atbilstības novērtēšanas struktūra ņem vērā to attiecīgo atbilstības sertifikātu, kas minēts 11. pantā.

3a. Ja subjekts 9. panta 1. punkta pirmajā teikumā minētajiem izvaddatiem izmanto pats savus aprēķināšanas rīkus, atbilstības novērtēšanas struktūra to atbilstību izvērtē saskaņā ar 4. panta 1. punktā minētās atsauces metodikas prasībām. **[Gr. 93]**

4. Ja verifikācijas novērtējumā tiek konstatēti nepareizi aprēķini vai neatbilstības šīs regulas 4. līdz 9. pantam, atbilstības novērtēšanas struktūra par to ~~bez kavēšanās~~***nekavējoties*** informē attiecīgo subjektu. Pēc tam šis subjekts izlabo aprēķinus vai novērš neatbilstības, lai varētu pabeigt verifikācijas procesu. **[Gr. 94]**

4a. Ja subjekts pēc vismaz diviem atbilstības novērtēšanas struktūras paziņojumiem atsakās labot aprēķinus vai novērst neatbilstības attiecībā uz šīs regulas 4.–9. pantu, kompetentā iestāde pēc atbilstības novērtēšanas struktūras pieprasījuma sāk sankciju procedūru saskaņā ar detalizētajiem noteikumiem, kas izklāstīti 9. punktā minētajā deleģētajā aktā. Paredzētie sodi ir iedarbīgi, samērīgi un atturoši, un tajos cita starpā var ņemt vērā ekonomiskos ieguvumus, ko attiecīgā struktūra guvusi vai varētu gūt no neatbilstības. **[Gr. 95]**

5. Attiecīgais subjekts ***30 dienu laikā*** sniedz atbilstības novērtēšanas struktūrai visu papildu informāciju, kas tai ļauj īstenot verifikācijas procedūras. Atbilstības novērtēšanas struktūra ***saskaņā ar detalizētajiem noteikumiem, kas izklāstīti 9. punktā minētajā deleģētajā aktā,***verifikācijas procesa laikā drīkst veikt pārbaudes, lai noteiktu datu un aprēķinu ticamību. **[Gr. 96]**

6. Pēc verifikācijas pabeigšanas atbilstības novērtēšanas struktūra ~~attiecīgā gadījumā~~ sagatavo atbilstības apliecinājumu, kas apstiprina, ka izvaddati atbilst attiecīgajām šajā regulā noteiktajām prasībām***, un norāda, vai subjekts izmanto primāros datus***. **[Gr. 97]**

7. Attiecīgā atbilstības novērtēšanas struktūra izveido un uztur atjauninātu to subjektu sarakstu, kuriem veikta ***ikgadējā*** verifikācija saskaņā ar 1. līdz 6. punktu. Līdz katra gada 31. martam atbilstības novērtēšanas struktūra šo sarakstu paziņo Komisijai. **[Gr. 98]**

8. Ja citos Savienības tiesību aktos ir paredzēti īpaši noteikumi par izvaddatu verifikācijas novērtēšanu, šos noteikumus uzskata par līdzvērtīgiem ar nosacījumu, ka verifikācijas novērtējums tiek veikts saskaņā ar šo regulu.

9. Komisija pieņem ~~īstenošanas~~***deleģētos*** aktus saskaņā ar ~~17~~***16***. pantu, ar ko paredz sīki izstrādātus noteikumus par izvaddatu verifikāciju ~~un~~***,*** ar to saistītajiem atbilstības pierādījumiem ***un sankciju procedūru***. Šajos noteikumos iekļauj nosacījumus, kas attiecas uz 10. panta 5. punktā minētajiem pierādījumiem un informēšanas tiesībām, kas saistītas ar 10. panta 4. punktā minēto primāro datu izmantošanu. **[Gr. 99]**

VII NODAĻA

AKREDITĀCIJA

14. pants

Atbilstības novērtēšanas struktūras

1. Atbilstības novērtēšanas struktūras akreditē, lai tās varētu veikt 11., 12. un 13. pantā minētās verifikācijas vai sertifikācijas darbības.

2. Atbilstības novērtēšanas struktūra ir neatkarīga no ***jebkura*** subjekta, kas piesakās uz 11., 12. un 13. pantā minētajām verifikācijas vai sertifikācijas darbībām. **[Gr. 100]**

3. Atbilstības novērtēšanas struktūra, tās augstākā līmeņa vadība un darbinieki, kas ir atbildīgi par verifikācijas uzdevumu veikšanu, neiesaistās nekādās darbībās, kas varētu ietekmēt viņu spriedumu neatkarību vai godprātību verifikācijas vai sertifikācijas darbību izpildē.

4. Atbilstības novērtēšanas struktūra un tās darbinieki verifikācijas vai sertifikācijas darbības veic ar visaugstāko profesionālo integritāti un vajadzīgo tehnisko kompetenci un darbojas bez spiediena un pamudinājumiem, jo īpaši finansiāla rakstura, kas varētu ietekmēt viņu lēmumu vai verifikācijas darbību rezultātus, īpaši attiecībā uz personām vai personu grupām, kuras ir ieinteresētas šo darbību rezultātos.

5. Atbilstības novērtēšanas struktūrai ir zināšanas, aprīkojums un infrastruktūra, kas vajadzīga, lai veiktu verifikācijas vai sertifikācijas darbības, kuras veikt tā ir akreditēta.

6. Atbilstības novērtēšanas struktūras darbinieki visu informāciju, kas iegūta, veicot verifikācijas vai sertifikācijas uzdevumus, tur dienesta noslēpumā.

7. Ja atbilstības novērtēšanas struktūra slēdz apakšlīgumus par konkrētu ar verifikāciju vai sertifikāciju saistītu uzdevumu izpildi vai izmanto meitasuzņēmumu, tā uzņemas pilnīgu atbildību par apakšuzņēmēju vai meitasuzņēmumu veiktajiem uzdevumiem neatkarīgi no tā, kur tie ir reģistrēti, un novērtē un uzrauga apakšuzņēmēja vai meitasuzņēmuma kvalifikācijas un veikto darbu.

15. pants

Akreditācijas procedūras

1. Atbilstības novērtēšanas struktūras, kas minētas 14. panta 1. punktā, akreditē valsts akreditācijas struktūra saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 765/2008 II nodaļu.

2. Katra dalībvalsts norīko iestādi, kas uztur atjauninātu akreditēto atbilstības novērtēšanas struktūru sarakstu. Minētās norīkotās iestādes minēto sarakstu dara publiski pieejamu oficiālā valdības tīmekļvietnē.

3. Katru gadu līdz 31. martam valsts akreditācijas struktūra paziņo Komisijai akreditēto atbilstības novērtēšanas struktūru sarakstu, kā arī visu attiecīgo kontaktinformāciju.

4. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 16. pantu, lai šo regulu papildinātu, nosakot papildu metodes un kritērijus atbilstības novērtēšanas struktūru akreditācijai.

VIII NODAĻA

DELEĢĒTĀS UN ĪSTENOŠANAS PILNVARAS

16. pants

Deleģēšanas īstenošana

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.

2. Pilnvaras pieņemt 4. panta 4. punktā, 4. panta 5. punktā, ***4. panta 6. punktā, 5. panta 2.a punktā,*** 9. panta 4. punktā, ***13. panta 9. punktā un*** 15. panta 4. punktā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz nenoteiktu laiku [PB: ierakstīt datumu: šīs regulas stāšanās spēkā]. **[Gr. 101]**

3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā drīkst atsaukt 4. panta 4. punktā, 4. panta 5. punktā, ***4. panta 6. punktā, 5. panta 2.a punktā,*** 9. panta 4***. punktā, 13. panta 9***. punktā un 15. panta 4. punktā minēto pilnvaru deleģējumu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus. **[Gr. 102]**

4. Pirms deleģēta akta pieņemšanas Komisija apspriežas ar katras dalībvalsts ieceltajiem ekspertiem saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu.

5. Tiklīdz Komisija pieņem deleģētu aktu, tā par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.

6. Saskaņā ar 4. panta 4. punktu, 4. panta 5. punktu, ***4. panta 6. punktu, 5. panta 2.a punktā,*** 9. panta 4***. punktu, 13. panta 9***. punktu un 15. panta 4. punktu pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja [divos mēnešos] no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par diviem mēnešiem. **[Gr. 103]**

17. pants

Komiteju procedūra

1. Komisijai palīdz komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.

2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.

IX NODAĻA

NOBEIGUMA NOTEIKUMI

18. pants

Ziņošana un pārskatīšana

Līdz [PB: ierakstīt datumu: ~~5 gadi~~***36 mēneši*** pēc šīs regulas piemērošanas] Komisija veic šīs regulas izvērtēšanu, ņemot vērā tās mērķus, un Eiropas Parlamentam un Padomei iesniedz ziņojumu par galvenajiem konstatējumiem.

Šā panta 1. punktā minētajā ziņojumā ir ietverts:

a) novērtējums par ietekmi uz attiecīgajiem subjektiem attiecībā uz birokrātisko slogu, ko rada šīs regulas īstenošana;

b) novērtējums par šīs regulas īstenošanas un piemērošanas ietekmi, ņemot vērā darbības, par kurām slēgti apakšuzņēmuma līgumi;

c) novērtējums par ietekmi, ko rada dalībvalstu ieviestie valsts administratīvie finanšu vai darbības stimuli, kā noteikts 5. panta 1.b punktā;

d) novērtējums par ietekmi, ko saskaņā ar šajā regulā izklāstītajiem noteikumiem rada obligātā prasība visiem subjektiem, kas organizē un sniedz transporta pakalpojumus, uzskaitīt un atklāt datus par siltumnīcefekta gāzu emisijām. **[Gr. 104]**

19. pants

Stāšanās spēkā un piemērošana

1. Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.*

2. To piemēro no [PB: ierakstīt datumu: ~~12~~***24*** mēneši pēc šīs regulas stāšanās spēkā]. **[Gr. 105]**

3. Tomēr 4. panta 4. punktu, 4. panta 5. punktu, 4. panta 6. punktu, ***6. panta 1. punktu,*** 7. panta 4***. punktu, 8. panta 1***. punktu, 9. panta 4. punktu, 11. panta 6. punktu, 13. panta 9. punktu un 15. panta 4. punktu piemēro, sākot ar šīs regulas spēkā stāšanās dienu. **[Gr. 106]**

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

…,

Eiropas Parlamenta vārdā —	*Padomes vārdā —*
priekšsēdētāja	*priekšsēdētājs / priekšsēdētāja*